

Kainuun rajavartiosto
Rajatoimisto

13.11.2013

Rajavartiolaitoksen esikunta

1. Sähköposti RVLE Oikeudellinen osasto - KR 1.11.2013
2. Sähköposti KR - Ekonomi Oy/Asko Väisänen 1.11.2013
3. Eko-Moni Oy:n/Asko Väisänen lausunto 6.11.2013

RAJAVYÖHYKKEEN KAVENTAMINEN SUOMUSSALMELLA

1. Asian tausta

Toimitusjohtaja Asko Väisänen on hankkinut Eko-Moni Oy:n omistukseen Suomussalmen kunnan Alavuokin kylästä metsätilan (kiinteistötunnus 777-403-173-3, Pikku-Kivijärvi), josta yli puolet on rajavyyhykkeellä. Väisänen on tehnyt Kainuun rajavartiostolle esityksen rajavyyhykkeen kaventamisesta kyseisen kiinteistön kohdalla 19.2.2012. Kainuun rajavartiosto on antanut asiassa lausuntonsa 15.3.2012 ja siirtänyt asian käsittelyn Rajavartiolaitoksen esikunnalle. Rajavartiolaitoksen esikunta on todennut Eko-Moni Oy:lle antamassaan vastauksessaan, ettei rajavyyhykettä eikä rajavyyhykkeestä ja rajavyyhykkeen takarajasta annettua valtioneuvoston asetusta ryhdytä muuttamaan Asko Väisänen esityksen perusteella vastauksessa ilmenevin perustein.

Sisäasianministeriön rajavartio-osastolla on valmistelussa rajavyyhykkeestä ja rajavyyhykkeen takarajasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen. Rajavartiolaitoksen esikunta on pyytänyt 1.11.2013 Kainuun rajavartiostoa kuulemaan Asko Väisästä asetusluonnoksesta.

Kainuun rajavartiosto on ilmoittanut 1.11.2013 Asko Väisäselä mahdollisuudesta lausua mielipiteensä asiassa sekä antaa selityksensä sellaisista selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Asko Väisänen on antanut selityksensä 6.11.2013.

2. Rajavyyhykkeen kulku alueella

Rajavyöhykkeestä ja rajavyöhykkeen takarajasta annetun valtioneuvoston asetuksen (653/25.8.2005) 4 §:n mukaan rajavyöhykkeen takaraja kulkee asetuksessa mainittujen kiintopisteiden kautta siten kuin se on maastoon merkitty. Asetuksen 6 §:n 17 kohdan mukaan Suomussalmen kunnan Alavuokin kylässä Pienen kivijärven kohdalla rajavyöhykkeen takaraja kulkee seuraavien kiintopisteiden kautta: *Hoikkajärven luoteisranta – Pienen Kivijärven eteläranta – Pieni Kivijärvi – Kivijärvi*. Hoikkajärvi sijaitsee suoraan Pienen Kivijärven eteläpuolella.

3. Asko Väisäsen 6.11.2013 tekemän esityksen mukainen rajavyöhykkeen kulku

Asko Väisäsen esityksessä rajavyöhykkeen kaventamiseksi rajavyöhykkeen takarajan kulku on esitetty kulkemaan kiinteistön rajoja pitkin kolmella vaihtoehtoisella tavalla.

Väisänen on selityksessään ilmoittanut hankkineensa tilan metsätalous- ja virkistyskäyttöä varten. Väisäsen on perustellut esittämänsä rajavyöhykkeen kaventamista sillä, että kiinteistöllä olisi helpompi suorittaa metsätalouteen liittyviä metsänhoitotöitä, suunnitellun lomarakennuksen käyttö olisi mahdollista myös ulkopuolisilla (esimerkiksi retkeily ja kaupallinen metsästysmatkailu) ja alueen virkistyskäyttö oli helpompi toteuttaa koko tilan alueella.

Väisänen on perustellut esitystään lisäksi sillä, että rajaturvallisuus ei olennaisesti heikenny kaventamisen myötä, maanomistajien tasapuolisella kohtelulla sekä sillä, että rajavyöhykkeessä esiintyy jyrkkiä kulmia muuallakin Suomussalmen kunnan alueella.

4. Kainuun rajavartioston lausunto

Rajavartiolain (578/2005) 3 §:n mukaan Rajavartiolaitoksen toiminnan tavoitteena on rajaturvallisuuden ylläpitäminen. Rajavyöhyke voidaan rajavartiolain 49 §:n nojalla perustaa ulkorajalle, jos se on välttämätöntä rajajärjestyksen valvomiseksi ja rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi. Hallituksen esityksen (HE 6/2005) säännöksen perusteluiden mukaan rajavyöhyke olisi lain 2 §:n määritelmän mukaan Suomessa ulkorajalle rajajärjestyksen ja rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi perustettava alue, jolla rajavartiolaissa säädetyin tavoin voitaisiin rajoittaa perustuslaissa säädettyjä perusoikeuksia. Hallituksen esityksessä todetaan myös, että rajavyöhykettä ei saa määrätä leveämmäksi kuin mitä rajavalvonnan suorittaminen välttämättä edellyttää.

Rajavyöhykkeen kaventaminen esitetyllä tavalla kiinteistön rajoja pitkin aiheuttaisi rajavyöhykkeen kulkuun useita jyrkkiä kulmia lyhyellä matkalla, mitä Kainuun rajavartiosto ei pidä tarkoituksenmukaisena. Rajavyöhyke tulisi kaventaa laajemmalta alueelta siten, että se kulkisi maastossa selkeästi havaittavien kiintopisteiden kautta, mikä myös varmistaisi rajavyöhykkeen takarajan riittävän merkitsemisen maastoon. Kainuun rajavartioston näkemyksen mukaan rajavyöhyke vastaa tällä hetkellä Kainuussa ja Koillismaalla rajaturvallisuuden ja rajajärjestyksen ylläpitämisen näkökulmasta tosiasiallista tarvetta, minkä vuoksi Kainuun rajavartiosto ei pidä mahdollisena rajavyöhykkeen laajempaa kaventamista.

Kainuun rajavartiosto on esittänyt lausunnossaan (2790/00/2013) rajavöhykkeen kaventamista Kuusamon kaupungin alueella kahdessa kohdassa. Kyseisissä tapauksissa rajavöhykettä on esitetty siirrettäväksi rajavöhykkeelle rakennetun tien reunaan. Tiet on rakennettu siten, että ne menevät rajavöhykkeelle ja palaavat takaisin rajavöhykkeen ulkopuolelle eri kohdasta. Kainuun rajavartiosto ei ole esittänyt rajavöhykkeen kaventamista niissä tapauksissa, kun rajavöhykkeelle on rakennettu niin sanottu pistotie, kuten käsiteltävä olevassa esityksessä.

Rajavöhyke Kainuun alueella on suurelta osin valtion maata. Valtio on myynyt ja myy kiinteistöjä myös rajavöhykkeeltä. Kainuun rajavartiosto ei ole esittänyt rajavöhykkeen kaventamista sillä perusteella, että rajavöhykkeellä olevat kiinteistöt siirtyvät yksityiseen omistukseen tai ovat yksityisessä omistuksessa. Väisänen on ostaessaan kiinteistön tiennyt, että osa siitä sijaitsee rajavöhykkeellä ja että siitä aiheutuu tiettyjä rajoituksia kiinteistön omistukselle.

Rajavartiolain (578/2005) 52 §:n 2 momentin mukaan Lupa (*rajavöhykelupa*) annetaan, jos siihen on asumisesta, työstä, ammatista, elinkeinosta, liiketoiminnasta tai harrastuksesta johtuva tai muutoin hyväksyttävä syy eikä luvassa annetun oikeuden käyttämisestä ilmeisesti aiheudu vaaraa rajajärjestyksen tai rajaturvallisuuden ylläpitämiselle. Lain 53 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan lupa annetaan rajavöhykkeellä asuvalle tai siellä asuinrakennusta taikka kiinteistöä hallitsevalle ja hänen läheiselleen toistaiseksi voimassa olevana. Näin ollen Kainuun rajavartiosto ei näe, että rajavöhyke olennaisesti vaikeuttaisi tai häittäisi kiinteistöllä edellä mainittujen toimenpiteiden suorittamista kiinteistön sillä osalla, joka sijaitsee rajavöhykkeellä, koska kiinteistön omistajalle, hänen läheiselleen ja mahdollisille mökin vuokraajille lupa oleskeluun ja liikkumiseen annetaan, jos esitetystä toiminnasta ei ilmeisesti aiheudu vaaraa rajajärjestyksen ja rajaturvallisuuden ylläpitämiselle. Näin ollen rajavöhykkeen kaventamiseen esitetyillä syillä ei ole perusteita.

Erikseen todettakoon Väisänen esittämän metsästysmatkailun osalta, että Kainuun rajavartiosto on vuosittain metsästyskauden alussa kehottanut metsästäjiä välttämään metsästyksen yhteydessä koirien irti päästämistä rajavöhykkeen tuntumassa riistaeläinten kaikotessa usein metsästystä Venäjän puolelle koirat perässään. Koirien metsästyksen yhteydessä aiheuttamia rajatapahtumia on viime vuosina ollut kymmeniä vuosittain. Edellä esitetyn johdosta Kainuun rajavartiosto ei sen vuoksi suosittele koiran irtipitämistä niin lähellä rajavöhykkeen takarajaa, että koiran meneminen rajavöhykkeelle tai Venäjälle on mahdollista eikä sen vuoksi näe rajavöhykkeen kaventamista mahdollisena metsästysmatkailun toteuttamisen vuoksi.

Komentaja
Eversti

Ismo Kurki

Rajatoimiston päällikkö
Majuri

Mika Suomalainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä. Rajavartiolaitos 13.11.2013 klo 10.04. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

LIITTEET Eko-Moni Oy:n/Asko Väisäsen lausunto